

Régiók, határok, identitások

Közép-Európa mint hívószó a (magyar) filozófiatörténetben

Nemzetközi konferencia a Magyar Tudomány Ünnepeinek alkalmából

Nyitra, 2015. november 13 – 14.

Szervezők:

Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács

Comenius Egyetem BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

MTA BTK Filozófiai Intézet

Társszervezők

Inštitút Mateja Bela – Běl Mátýas Intézet

Konstantin Filozófus Egyetem, Közép-európai Tanulmányok Kara

Támogatók:

Ing. Sólymos László

Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács

Phoenix Polgári Társulás

Ing. Mészáros Árpád

JUDr. Zászlós Gábor

Program

2015. november 13. – péntek

9.00 – 9.30: A konferencia megnyitója

Rudolf Chmel, a Bél Mátyás Intézet elnöke

Komzsík Attila, a Közép-európai Tanulmányok Kara dékánja

Mészáros András és Mester Béla, a konferencia szervezői

9.30 – 11.15: „Nemzeti filozófiák” és Kelet-Közép-Európa

Mester Béla

(MTA BTK Filozófiai Intézet)

A „nemzeti filozófia” fogalmának kelet-közép-európai genezise

Erika Lalíková

(Comenius Egyetem BTK, Filozófia és Filozófiatörténet Tanszék)

Pre a proti projektom tzv. národných filozofií (Az ún. nemzeti filozófiák projektjei melletti és elleni érvek)

Mészáros András

(Comenius Egyetem BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék)

Egyidejűtlenségek egyidejűsége. A 19. századi magyarországi filozófia tér- és időkeretei

Gurka Dezső

(Gál Ferenc Főiskola, Pedagógiai Kar)

A német idealizmus korai recepciójának közép-európai sajátosságai

Kovács Gábor

(MTA BTK Filozófiai Intézet)

A népiek és Kelet-Közép-Európa: Szabó Dezső, Németh László, Bibó István

11.15 – 11.30: Kávészünet

11.30 – 13.15: A magyar filozófiáig

Simon József

(Szegedi Tudományegyetem)

Filozófiai ateizmus és vallási tolerancia Christian Francken Erdélyben írt műveiben (1589-1591)

Guba Ágoston

(MTA BTK Filozófiai Intézet)

Czabán Izsák atomelmélete

Perecz László

(Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem)

Filozófusból író. Bessenyei György szerepfölfogásáról

Fórizs Gergely

(MTA BTK Irodalomtudományi Intézet)

A Magyar Tudós Társaság esztétikai pályázata 1840-ben

Egyed Péter

(Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Magyar Filozófiai Intézet)

Erdélyi peregrinusok a házi tanítóskodás és a tudomány között (Körmöczi János, Köteles Sámuel, Sipos Pál)

13.15 – 14.30: Ebéd

14.30 – 16.05: 20. századi magyar filozófia I.

Horváth Pál

(MTA BTK Filozófiai Intézet nyugalmazott munkatársa)

A hazai katolikus gondolkodás alternatívái a 20. század elején: Dudek, Prohászka, Schütz

Székely László

(MTA BTK Filozófiai Intézet)

Palágyi Menyhért természetfilozófiája és a relativitás elmélete

Holovicz Attila

(BME Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola)

Külföldi hatások megjelenése Posch Jenő filozófia-felfogásának keretei között

Varga Péter András
(MTA BTK Filozófiai Intézet)
Enyvvári Jenő és a korai fenomenológia

16.05 – 16.20: Kávészünet

16.20 – 17.50: 20. századi magyar filozófia II.

Somos Róbert
(Pécsi Tudományegyetem)
*A filozófiai nézőpont egyetemessége és partikularitása. Megjegyzések
Pauler Ákos kapcsán*

Laczkó Sándor
(Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtár Társadalomelméleti
Gyűjteménye, SZTE BTK Filozófia Tanszék)
„Ki a káoszból, vissza Európába”. Szabó József jogbölcseleti öröksége

Szapu Marianna
(Comenius Egyetem BTK, Filozófia és Filozófiatörténet Tanszék)
*A posztpozitívizmus határátlépései: megjegyzések Igor Hrušovský és
Polányi Mihály tudományfelfogásához*

Szüics László
(MTA BTK Filozófiai Intézet)
A Kádár-kor filozófiai tájékozódása a szaksajtó tükrében

17.50 – 18.30: Vita és a konferencia lezárása

19.00: Fogadás

2015. november 14 – szombat

9.00 – 13.00: Szakmai kirándulás a nagyapponyi (Oponice) Apponyi
Könyvtárba